

Skånes Hembygdsförbund, Lund
A 147/1950.

Skåne
Riseberga s:n
Herrevadskloster.

Fynd av huggna sandstenar, golvtegelplattor etc. å Herrevads-
kloster åren 1949 - 1950.

A 147/1950.

Till

Riksantikvarien

Angående fynd av huggna sandstenar, golvtegelplattor etc. å Herrevads kloster,
Hiseberga s:n, Skåne.

Vid framdragandet av en vattenledning till corps de logibyggnaden å Herrevads kloster år 1949 hade man dragit fram en schaktgrop, som från landsvägen Jungbyhed-Klippan gick fram mitt i huvudgången mellan Dammarna och omedelbart söder om östra flygellängans södra gavel, där den böjde av åt n.n.v. med riktning mot norra portlängans genomfartsport, dess längdmittaxel. Härvid hade man nämnda mittgång blottat murarna till cistercienserklostrets kapitelsal etc. (bil. 3). Schaktlinjen besiktigades av major H. Ekström, Herrevads kloster, vid undertecknad den 4 november 1949. Vid besiktningen närvoro också entreprenörerna för vattenledningsanläggningen. Överenskommelse träffades om, att vattenledningen icke skulle dragas fram under kapitelsalens murar och golv, utan att densamma skulle förläggas öster och norr om klosterkyrkans grundmurar. Vid detta tillfälle antecknades de fynd av lösa huggstenar etc., som påträffats vid grävningen av schaktgropen. (bil. 4-6), varjämte fynden överfördes till "källaren" vid kyrkans södra tvärskepp. Vid besiktningen iakttoogs bl.a., att partiet mellan Dammarna utgjordes av fyllning av tegelbrockor, grästenar etc. Dammarna äga torde sälunda tidigare ha utgjort en sammankopplad vallgrav. Ett antal fragment av grundmurar hade blottats å Kungsgårdens borggård (bil. 2.) Vid besök å Herrevadskloster onsdagen den 5 april 1950 antecknades några nyggstensfragment, som påträffats vid schaktgrävning norr om klosterkyrkan (bil. 7). Samtidigt besiktigades 4 stycken sandstenskolonner, som uppmärksammats av major H. Ekström och som han förmodade ha stått i klosteranläggningens kapitel och burit upp dess takkonstruktion. Kolonnerna (bil. 5, fig. 31-34) stodo i bropelare vid vattenkvarnen strax norr om Kungsgården. De mätte i höjd mellan 71 och 68 cm och hade en diameter av mellan 33 och 37 cm. Det torde icke nägon som helst tvekan om, att major Ekströms antagande är riktigt och att kolonnerna stamma från kapitelsalen. Det torde vara fråga om baserna till salens mittkolonner. Enligt uppgift från kvarnens brukare hade bropelarna fört platsen från minnorumrådet av hans farfar. - Upptäckten av de nämnda kapitel kolonnerna är av betydande värde för utforskningen av klosteranläggningens madshistoria.

Vid schaktgrävningen norr om klosterkyrkan hade några fragment av ett mänskelekt kommit i dagen.

ator: 4 st. vitkopior.
9 st. fotokopior
1 st. reserörelsinne

Lund den 10 april 1950.

Värdsamt

Hans Olof

Vid framdragandet av en vattenledning till corps de logibyggnaden å Herrevads kloster år 1949 hade man dragit fram en schaktgrop, som från landsvägen ingbyhed-Klippan gick fram mitt i huvudgången mellan Dammarna och omedelbart intill om östra flygellängans södra gavel, där den böjde av åt n.n.v. med riktning åt mot norra portlängans genomfartsport, dess längdmittaxel. Härvid hade man nämnda mittgång blottat murarna till cistercienserklostrets kapitelsal etc. (bil. 3). Schaktlinjen besiktigades av major H. Ekström, Herrevads kloster, ut undertecknad den 4 november 1949. Vid besiktningen närvoro också entreprenörerna för vattenledningsanläggningen. Överenskommelse träffades om, att vattenledningen icke skulle dregas fram under kapitelsalens murar och golv, utan istället densamma skulle förläggas öster och norr om klosterkyrkans grundmurar. Vid denna tillfälle antecknades de fynd av lösa huggstenar etc., som påträffats vid grävningen av schaktgropen. (bil. 4-5), varjämte fynden överfördes till "källan" vid kyrkans södra tvärskapp. Vid besiktningen iakttoogs bl.a., att partiet mellan Dammarna utgjordes av fyllning av tegelbrockor, grästenar etc. Dammarna i liga torde sálunda tidigare ha utgjort en sammanhängande vallgrav. Ett antal fragment av grundmurar hadt blottats å Kungsgårdens borggård (bil. 2.)

Vid besök å Herrevadskloster onsdagen den 5 april 1950 antecknades några nyttigstensfragment, som påträffats vid schaktgrävning norr om klosterkyrkan (bil. 6). Samtidigt besiktigades 4 stycken sandstenskolonner, som uppmärksammats av major H. Ekström och som han förmodade ha stått i klosteranläggningens kapitel och burit upp dess takkonstruktion. Kolonnerna (bil. 5, fig. 31-34) stodo i bropelare vid vattenkvarnen strax norr om Kungsgården. De mitte i höjd mellan 171 och 68 cm och hade en diameter av mellan 33 och 37 cm. Det torde icke läta någon som helst tvekan om, att major Ekströms antagande är riktigt och att kolonnerna stamma från kapitelsalen. Det torde vara fråga om baserna till salen är mittkolonner. Enligt uppgift från kvarnens brukare hade bropelarna fört sitt platsen från minonrådet av hans farfar. - Upptäckten av de nämnda kapiteliskolonnerna är av betydande värde för utforskningen av klosteranläggningens byggnadshistoria.

Vid schaktgrävningen norr om klosterkyrkan hade några fragment av ett mänskiskelett kommit i dagen.

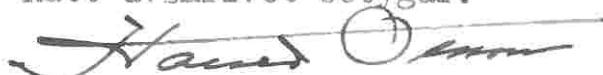
Lund den 10 april 1950

Värdsamt

Harald Olsson.

Rätt avskrivet betygar:

dnes Hembygdsförbund, Lund.

147/1950:bil.1.

Förteckning över laga fynd av huggstenar etc., som påträffats å Herrevads-
kloster 1949 - 1950.

Tegelsten med latinsk inskriftion å ena bredsidan;

dim: 26x13,2x6 cm.; funnen i schaktgrop strax väster om kapitelsalen.

Golvtegelplatta, ornerad, glacerad; dim: 8,2x8,1x3,1 cm. f.å Herrevadskloster.

" " " : 8x8,2x2,6 cm. " " "

" " " : 8x7,5x2,1 " " "

" " " : 8,2x7,8x2,9 cm. " " "

" " halv " : 7,8x4,2x2,1 " " "

" rikt ornerad, mörkbrun glacyr, dim: 13,7x13,5x5cm; f.å Herrevads-
Tegelbitar med glacyr; dim: 7,2x7x2,3cm; 7,6x4x2,4 cm. f.å Herrevadskloster.

Sandsteneskolumn, fragment, höjd 8,5 cm; diam. 10,7 cm. " " "

" " " , 12 cm; " 11 cm. " " "

Golvtegelplatta, ornerad, glacerad; dim: 8x8,3x2,5 cm. " " "

" " " ; " : 13,6x9x5,1cm. " " "

kym

Valvribbtegel, med spår av rännsälvning (vinkelbend)

i brun färg; diam. 13,2 cm. tjockl. 9,2 cm. f.å Herrevadskloster.

, hårdbränd; dim: 22,1x9,5x7,6 cm. " " "

, 1,25,5cm. st. br. 21cm. tjlk. 6,7cm. " " "

, dim: 28x12,5x7,7 cm. " " "

, höjd 15 cm. br. 15,5 cm. tjkl. 8,9 cm. " " "

Valvribbsten, fragment. dim: 15x15,5x6,0 cm. " " "

Takpanna, tegel, l. 40 cm. br. 12,7(7,4) cm. " " "

" , 2 st. fragment av tvenne panner av samma typ

som n:r 19, resp. l. 11,7 och 13,7 cm. " " "

Golvtegelplatta, ornerad; dim: 17,5x17x5,5cm. " " "

" " , fragm. dim: 24x22,5x8 cm. " " "

" " , skadad; dim: 25,5x23x6,5 cm. " " "

Huggen sandsten, fragm. av fönsteromf. dim: 40x20,5x24cm. " " "

" " " " " : 73x30,5x38cm. " i resnässöf inom kyrkan " "

" " " " " : 46x35,5x27,5 " " " Horrevadskloster

, med ena längsiden profilerad;

fragm. av fönsteromf. dim: 28x22,8x26,5cm. f.å Herrevadskloster.

, med skräkant å 3 sidor (bit av pelartas), dim: 20,5x24,5x17,5 cm.

f.å i schaktgrop onedelbart ^{med} om infartsporten i n. längden

till Kungsgården. Funnen är 1946.

, rikt profilerad; fragment av portalomfattning; dim: 53x42x38cm.

f.å marken strax n. om Sörrödblicken n.n.v. om Kungsgården.

, ena längsiden profilerad; dim: 52x31,5x32cm. f.å vid n:r 29.

34. Bas av sandsteneskolumn, 4 stycken: stå som bropelare vid vattenkvarnen one-

dolbart n. om Kungsgården; höjd 68-71 cm; diam. 33-38,5 cm. Torde

ha tillhört kapitelealen.

3. " " " :6x8,2x2,6 cm. " " "

 4. " " " :8x7,5x2,1 " " "

 5. " " " :8,2x7,8x2,9 cm. " " "

 6. " " " halv :7,8x4,2x2,1 " " "

 7. " rikt ornerad, mörkbrun glacyr; dim:13,7x13,5x5cm; f.å Herrevads
 8. Tegelbitar med glacyr; dim:7,2x7x2,3cm; 7,6x4x2,4 cm. f.å Herrevadskloster.

 9. Sandstenskolon... fragment, höjd 8,5 cm; diam.10,7cm. " "

 10. " " " 12 cm; " 11 cm. " "

 11. Oolvtegelplatta, ornerad, glacerad; dim:8x8,3x2,5 cm. " "

 12. " " " :13,8x9x5,1cm. " "

 13. Valvribbtegel, med spår av satsning (vinkbelägg)
 i brun fläg; diam.13,2 cm. tjockl.9,2 cm. f.å Herrevadskloster.

 14. " , hårdbränd; dim:22,1x9,5x6 cm. " "

 15. " , l.25,5cm. st.br.21cm. tjlk.17cm. " "

 16. " , dim:28x12,5x7,7 cm. " "

 17. " , höjd 15 cm. br.15,5 cm. tjk.8,9 cm. " "

 18. Valvribbsten, fragment. dim:15x15,5x6,5 cm. " "

 19. Takpanna, tegel, l.40 cm. br.12,7(7,4)cm. " "

 20. " , 2 st. fragment av tvåne pannor av samma typ
 som nr 19, resp. l.11,7 och 13,7 cm. " "

 21. Oolvtegelplatta, ornerad; dim:17,5x17x5,5cm. " "

 22. " , fragm. dim:24x22,5x8 cm. " "

 23. " , skadad; dim:25,5x25x6,5 cm. " "

 24. Duggen sandsten, fragm. av fönsteromf. dim:40x20,5x24cm. " "

 25. " " , " :73x30,5x38cm. " i resnæsøf inom K
 26. " " , " :46x35,5x27,5 " " Herrevadskloster

 27. " " , med ena längssidkanten profilerad;
 fragm. av fönsteromf. dim:25x22,5x26,5cm. f.å Herrevadskloster.

 28. " " , med skräkant å 3 sidor (bit av pelarfas), dim:70,5x24,5x17,5
 cm. f. i schaktgrop emedelbart ^{mvf} n. om infartsporten i n. längan
 till Kungsgården. Funnen är 1946.

 29. " " , rikt profilerad; fragment av portalomfattning; dim:53x42x38cm.
 f.å marken strax n. om Sorrödbücken n.n.v. om Kungsgården.

 30. " " , ena längssidan profilerad; dim:52x31,5x32cm. f. invid nr 29.

 31-34. Bas av sandstenskolonn, 4 stycken: stå som bropelare vid vattenkvarnen om
 medelbart n. om Kungsgården; höjd 68-71 cm; diam. 53-58,5 cm. Torda
 ha tillhört kapitelealen.

 35. Duggen sandsten, fragm. av fönsteromf; dim:28,5x42,5x31cm. f. i schaktgrop 6. om
 damarna.

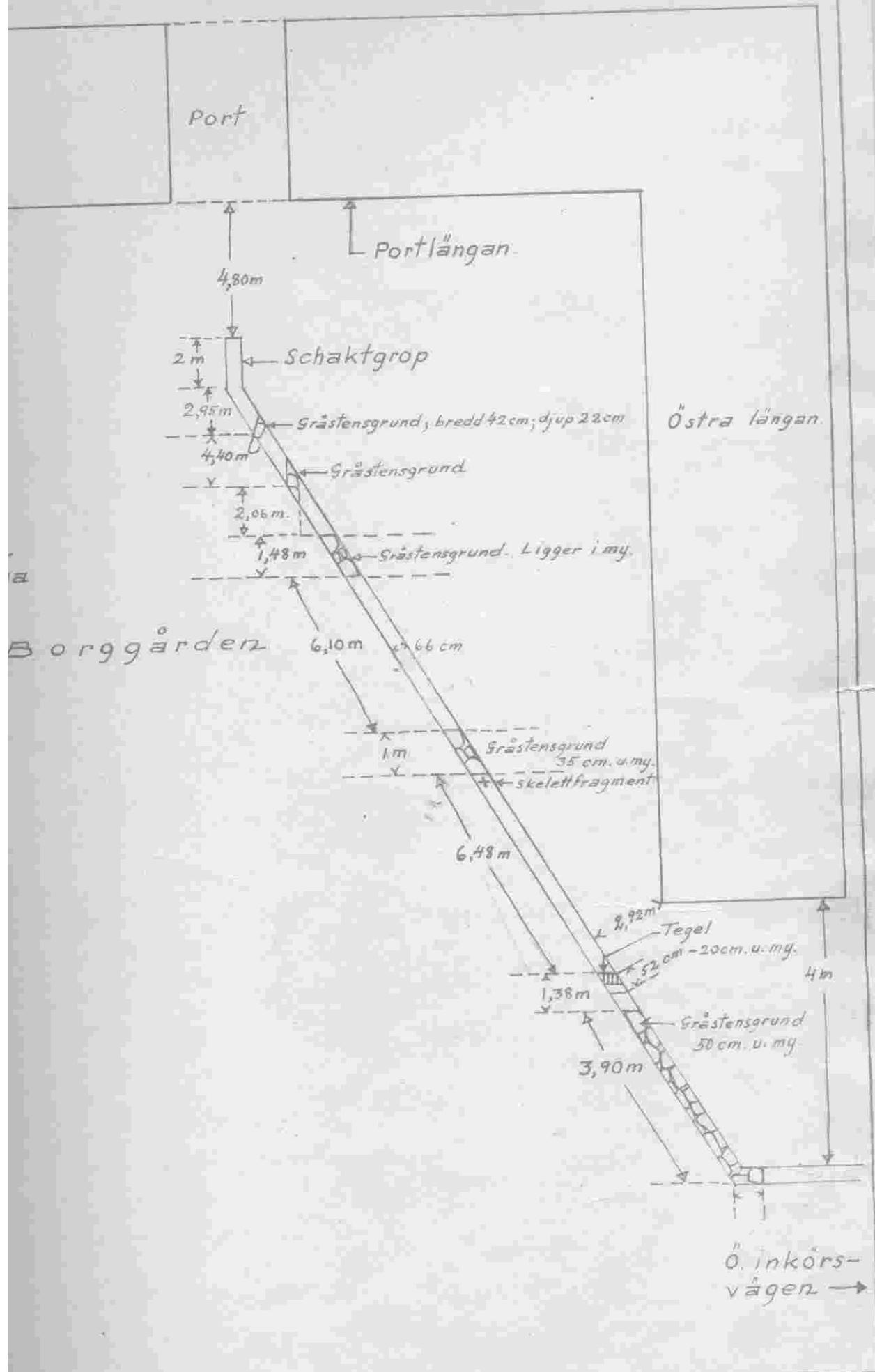
 36. " " , fragm. av fönsteromf. dim:25,5x20,5x11,5 cm. f. om 35.

Vänd!

- Valvbågformig granitsten; dim: 58x25,5x27 cm. f. som nr 35.
- Huggen sandsten, rikt profilerad; dim: 41x33x16 cm.; f. å gården Stora Nybo, Riset s:n; Stenen ligg norr om mangårdsbyggnadens norra fasad. dess ös parti.
- En större huggen sandsten (längd över 1 meter), rikt profilerad och av samma typ som fig. 29 ligger invid hembygdsstugan å Skräddareheden i Ljungbyhed. Stenen har kommit från Herrevadskloster.

Samtliga lösa fynd - med undantag för nr 39 - förvaras i "källaren" strax söder om klosterkyrkans södra tvärskapp.

Ku
Vä

5,18
m
Tegel-
golv

Parti av korsgången (?)

← Tegelgolvet ligger
72 cm. u. my.

Muren ligger 18 cm
u. my.

3,50 m.

Muren här i norr
fram till den övre
jord befintliga "källaren
och ligger i liv med dess
västra mur.

Kapitelsalens
västra långmur

Tegel

K a p i t e l s a l e n

Tegel-
golv

Huggsten nr 25.

6,20 m

Tegelgolvet ligger
1,00 m. u. my.

Kapitelsalens
östra långmur

öster

1,00 m
Muren ligger
30 cm. u. my.

my = markytan.

H. O. 1949.
Tid 3 m
skymt.

n i
n skym
mur.
9.

tion
ter
1,

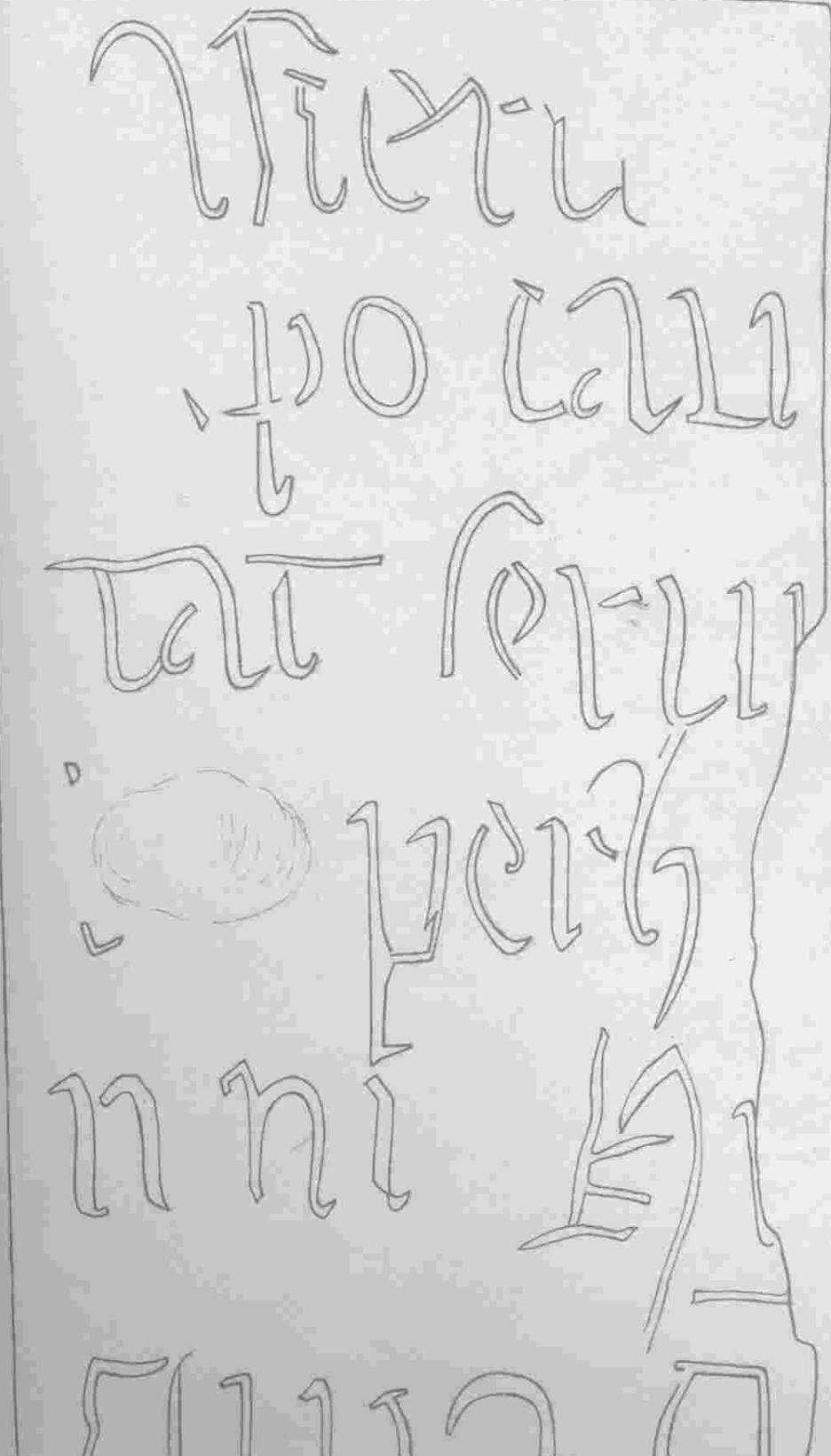
ärde
grun
s om
n.
esson
1949.

Skåne
Riseberga s:n
Herrevadskloster
Lösfynd från
år 1949-1950.
Skålə 1:1.
H.Olsson.

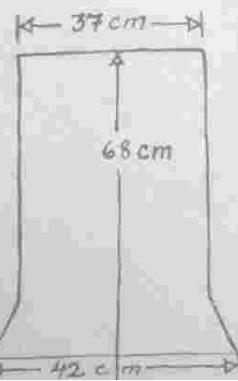
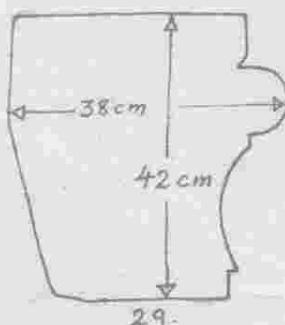
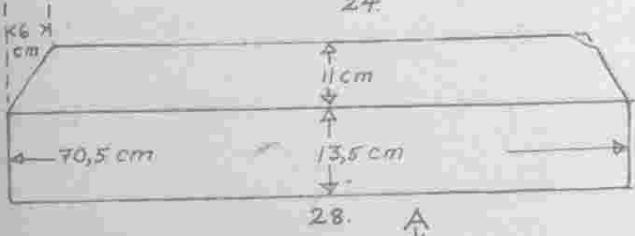
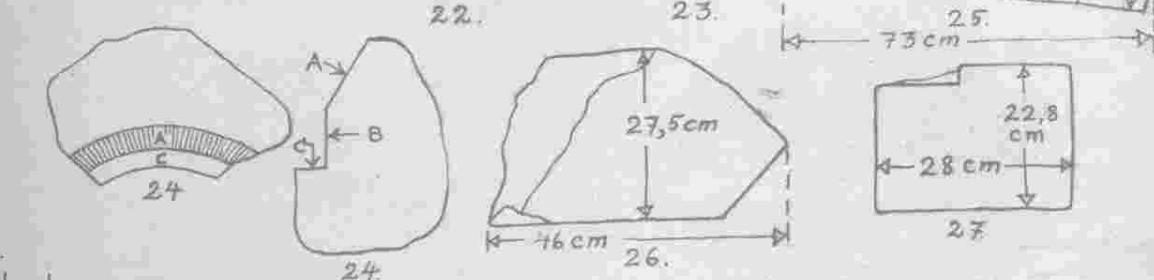
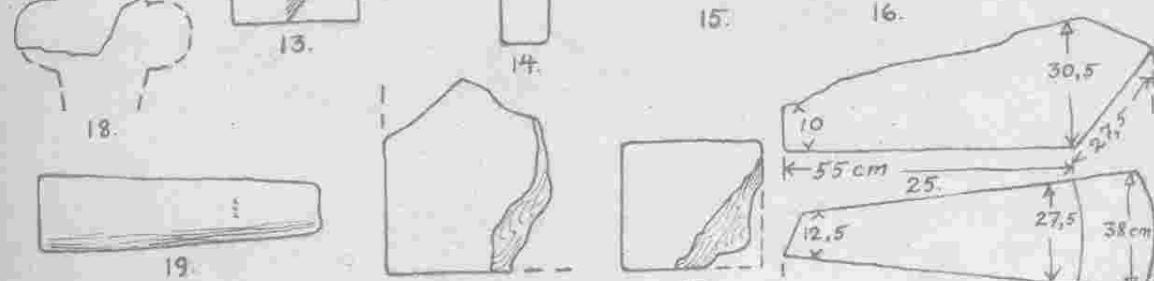
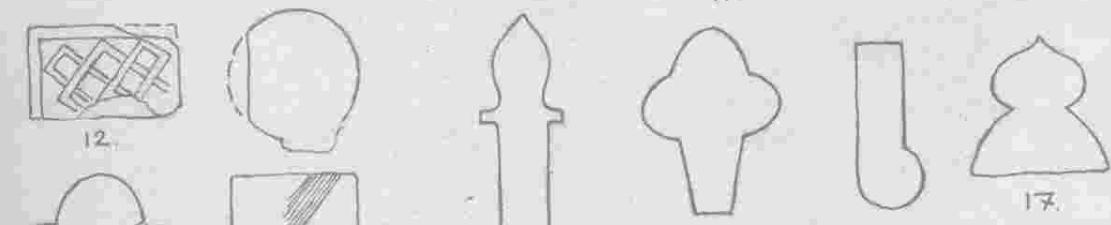
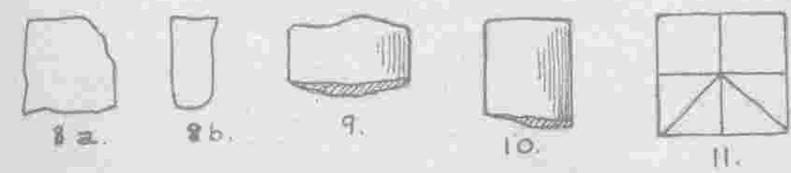
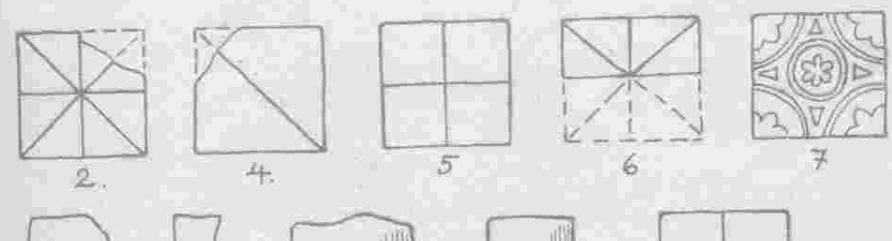
Se H.Olssons
tal vid 5:e mitt
stämma

n i
n skym
mur.
9.

tion
ter
l,

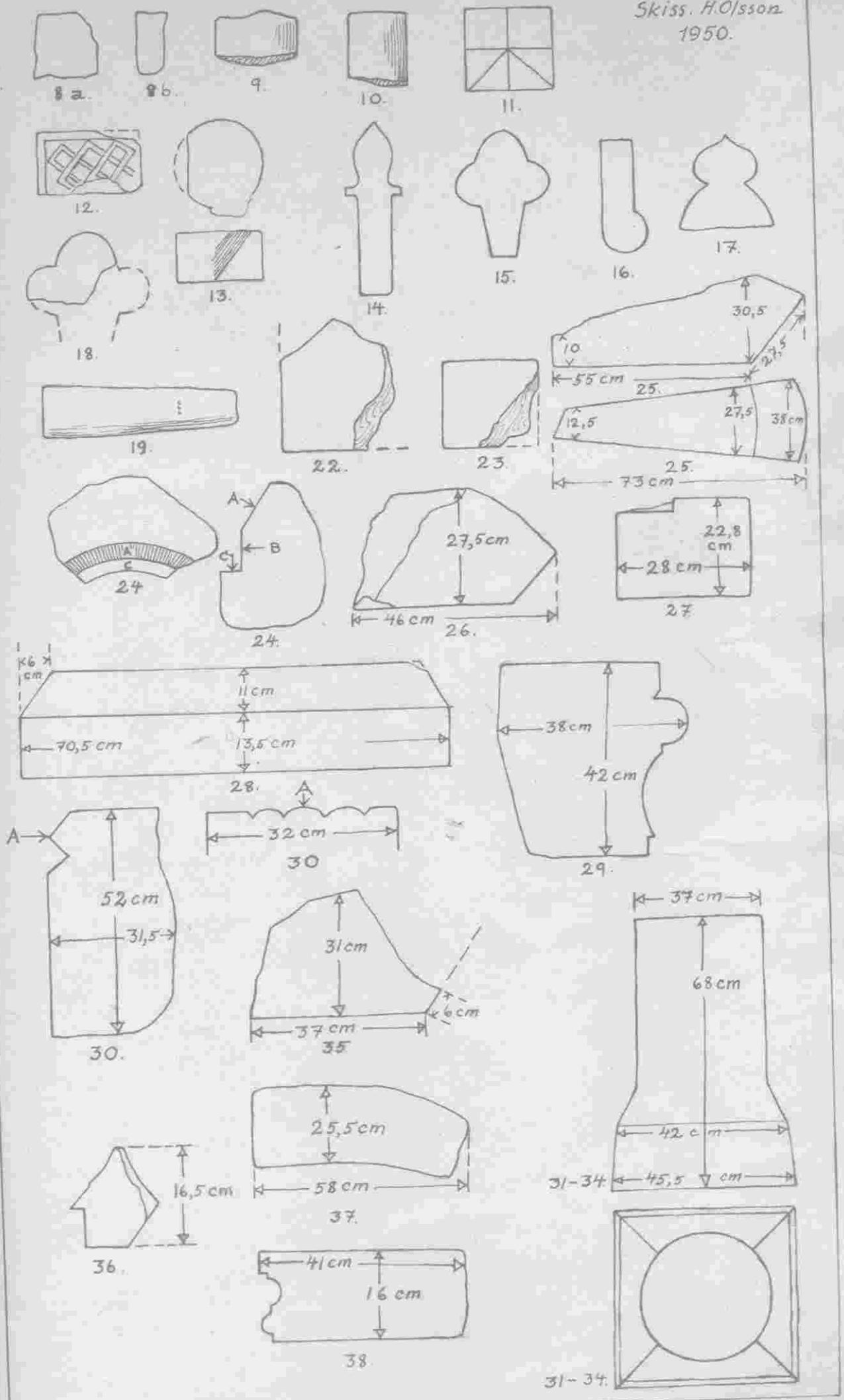
Skåne
Riseberga s:n
Herrevads-
kloster.
Lösfynd från
år 1949-1950.
Skiss. H.Olsson
1950.

n i
n skym
mur.

9.

tion
ter
1,

n i
n skym
mur.
9.

tion
ter
1,

ärden's
grund-
s ome-
n.
Olsson
1949.

Skåne
Riseberga s:n
Herrevadskloster.

1. Östra inkörsvägen till Herrevads-
klostrets kungsgård. Schaktgrop för
vattenledning. Grävd år 1949. Gropen
börjar uppe vid landsvägen Ljungby-
hed - Klippan.
Foto åt väster. H.Olsson 1949.

2. Västra partiet av schaktgropen i
östra inkörsvägen. I förgrunden skym-
tar Kapitelsalens östra grundmur.
Foto åt väster. H.Olsson 1949.

3. Schaktgropen i östra inkörs-
vägen. Partiet, som går rakt över
Kapitelsalen. Foto åt ö.
H.Olsson 1949.

4. Tegelsten med inristad inskriftion
på latin. Funnen omedelbart väster
om Kapitelsalen (Se lösfynd n:r 1,
bil. 4). Foto H.Olsson 1949.

1. Östra inkörsvägen till Herrevads-
klosters kungsgård. Schaktgrop för
vattenledning. Grävd år 1949. Gropen
börjar uppe vid landsvägen Ljungby-
hed - Klippan.

Foto åt väster. H.Olsson 1949.

3. Schaktgropen i östra inkörs-
vägen. Partiet, som går rakt över
Kapitelsalen. Foto åt ö.
H.Olsson 1949.

2. Västra partiet av schaktgropen i
östra inkörsvägen. I förgrunden sky-
tar Kapitelsalens östra grundmur.
Foto åt väster. H.Olsson 1949.

4. Tegelsten med inristad inskrift
på latin. Funnen omedelbart väster
om Kapitelsalen (Se lösfynd n:r 1,
bil. 4). Foto H.Olsson 1949.

5. Schaktgropen å Kungsgår-
borggård. Ett flertal gr-
mursrester påträffades
delbart under markytan.
Foto åt s.s.o. H.Olss

1949.

6. Profilerade sandstenar(n:r 29 och 30),
som liggia omedelbart n.v. om Sorröd-
bäcken n.v. om Kungsgårdsanläggningen.
Foto H.Olsson 1950.

7. Fyra baser till sandstenskolonner,
som stå såsom bropelare strax söder
om vattenkvarnen vid Herrevadskloster.
Baserna torde ha tillhört de fyra kolonner,
som stått i klostrets Kapitelsal och burit
upp dess takkonstruktion. Foto åt v.n.v. H.Olsson 1950.

6. Profilerade sandstenar(n:r 29 och 30),
som ligga omedelbart n.v. om Sorröd-
bäcken n.v. om Kungsgårdsanläggningen.
Foto H.Olsson 1950.

7. Fyra baser till sandstenskolonner,
som stå såsom bropelare strax söder
om vattenkvarnen vid Herrevadskloster.
Baserna torde ha tillhört de fyra kolonner,
som stått i klostrets Kapitelsal och burit
upp dess takkonstruktion. Foto åt v.n.v. H.Olsson 1950.

8. Den nordöstra kolonbasen i
bron vid vattenkvarnen.
Foto åt n.n.v. H.Olsson 1950.

9. Tegelstenen med den latinska inskri-
ptionen(lösfynd n:r 1,bil.4).
Funnen strax väster om Kapitelsalen.
Foto H.Olsson 1950.